

S. Holm: Det kunde jo være meget fristende at komme ind paa en hel Del af de Betragtninger, som ere blevne fremsatte under Debatten i Dag. Men jeg har den Opfattelse, at hvad det kommer an paa her i Folketingsalen, er ikke at faa en Diskussion om mere eller mindre interessante Spørgsmaal, men at gøre en politisk Ger-ning og faa de Sager, der ligge for, saa-ledes bearbejdede, at der om muligt en Gang kunde komme et praktisk Resultat ud deraf. Jeg vil derfor modstaa Fristelsen til at komme ind paa alle de mange forskellige Betragtninger, der ellers kunde være Vejlig-hed til at fremsætte.

Jeg skal kun gøre nogle faa Bemær-ninger i Anledning af det Foredrag, vi hørte af den ærede Ordfører. Med Hensyn til den Maade, hvorpaa Udvalget har arbejdet, skal jeg ikke udtale mig udførlig. Jeg skal blot sige, at Sagen kun har været underkastet en almindelig Drøftelse i et enkelt Møde, der blev afholdt med faa kort Varjel, at jeg f. Eks. for mit Vedkommende ikke havde Anelse om, at Mødet overhovedet skulde holdes. Jeg var herude i Bygningen, men havde ingen Tilsigelse faaet og fandt den først, da jeg kom hjem. Det var det eneste Møde, hvori Sagen blev mere almindelig behandlet, og senere blev der ikke gjort For-søg paa at naa til nærmere Forstaelse. Der kom ganske vist et Øjeblik, hvor der blev arbejdet med stor Fart, idet der den 4de, 5te og 7de December — det var en Fredag, Lørdag og en Mandag — blev holdt tre Møder efter hinanden med en stor Række Ændringsforslag, men Forhandlingen drejede sig der væsentlig om at faa disse Ændrings-forslag gennemgaaede og afstemte. Saa blev Flertallets Betænkning freven og sendt til Ministeriet, uden at andre Mindretal end det, jeg tilhørte, havde faaet at vide, at den afgik. Der blev ingen Forhandling om Be-tænkningen, og da vi havde haft Konference med den højtærede Kultusminister, blev der kun taget Afstemning over Ændringsfor-slagene. Det var det, jeg sigtede til ved min Omtale af hele den Maade, hvorpaa Sagen var bleven ledet. Det forekommer mig, at der ikke derved var blevet givet Tid til, at man overhovedet kunde forsøge, om der kunde naas en sælles Indstilling fra dem, der principielt vare enige om Sagen. Den ærede Ordfører sagde, at vi i 1881—82 ikke en Gang kom saa langt. Nej, thi den Gang toge vi det for saa vidt paa samme Maade, som jeg mener, man nu burde have taget det. Vi havde den Mening, at vi ikke vilde være stærke med denne Sag, medmindre der virkelig kunde samles et stort Flertal om

den fra de forskellige Sider. Men da der den Gang ikke kunde samles mere end et lille Flertal — jeg tror, det var paa 7 Medlemmer af 11 — og det et Flertal, der ikke en Gang var aldeles enig om, hvorledes de vilde tage Sagen, saa lode vi den ligge, netop fordi vi troede, at vi ikke vilde gavne den ved under disse Omstændigheder at bringe den frem. Jeg vil tro, at man i Aar havde gjort rettest i at søge at samle de 10 Medlemmer af Udvalget, der principielt vare enige om en sælles Indstilling. Thi det er klart, at naar 10 Medlemmer, der repræsenterer alle de forskellige Sider af Tinget, et Medlem fra Højres Side samt alle Medlemmer fra det forhandlende Venstres, fra Venstre-Reformpartiets og fra Socialdemokratiets Side, havde staaet samlet, vilde det have faaet en ganske særlig Vægt. Naar man ikke kunde naa det, vilde jeg ønske, at man hellere havde nøjedes med at gøre noget lignende som den Gang, bringe Sagen frem til videre Diskus-sion, men ikke føre den til bindende Afstemning. Den ærede Ordfører bebrejdede mig, at jeg paa adskillige Punkter ikke stod paa det Standpunkt, som jeg i den foreløbige Be-tænkning af 1881—82 indtog. Men jeg kan ikke indse, at der er det mindste at bebrejde mig derved. Jeg meddelte jo i Gaar, at jeg allerede den Gang ikke var enig i flere af de Enkeltheder, man den Gang fremsatte — ikke til Afstemning, men blot til almindelig Drøftelse i Publikum. Jeg vilde ikke paa dette rent foreløbige Stadium tage Afstand fra mine Meningsforskæller, men for hvert Aar, der er gaaet, er jeg bleven klarere over, at det f. Eks. vil være urigtigt at lægge Ægte-fæls Indstiftelse over til kommunevalgte Ægtefælsforstandere. Forslaget derved blev den Gang indført i den foreløbige Betæn-ning som noget, man maaske kunde optage efter tykt Mønster. Men der er en overor-dentlig stor Forskel paa den Ægtefælsfor-standerinstitution, man har i Tyskland, og den, der her foreslaas. I Tyskland hænger Institutionen sammen med hele Ordningen af de saakaldte Civilregistre, og Ægtefælsforstanderne ere lønmede Folk, der ikke blot faa 5—6 Kr. for den Handling, de skulle foretage ved Ægtefæls Indvielse og for de Opslag og Attester, de skulle besørge, men som faa et aarligt Bederlag, som kan lignes paa Kommunen, og det højeste Antvar, de kunne ifalde, er Bøder paa 100 Rmt. Her er derimod Tale om at gøre Ægtefælsfor-standerstillingen til et tvungent, borgerligt Ombud, som er ulønnet, og hvorved man kan risikere at idømmes en Bøde paa 500 Kr. eller 3 Maaneders simpelt Fængsel. Det er